

9 juni 2020

ACCOUNTANTSVERSLAG 2019

Gemeente Medemblik

IBDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Medemblik
T.a.v. de griffier
Postbus 6000
1400 HA WOGNUM

Amstelveen, 9 juni 2020

Kenmerk: RB/JvS/DC/1050050/005

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

DASHBOARD

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2019 van gemeente Medemblik (hierna te noemen: 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 13 november 2019, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2019. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke portefeuillehouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Helemaal bijzonder aan deze jaarrekeningcontrole waren de gevolgen van de coronacrisis. Wij konden niet bij u op locatie langskomen en hebben alle informatie en vragen digitaal ontvangen en afgestemd.

Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle. Een samenwerking met een aantal inefficiënties van beide zijde die vertraging veroorzaakte, de maatregelen rond de coronacrisis die ons partte speelde, maar wel een plezierige samenwerking waar een ieder zijn uiterste best heeft gedaan.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA

Partner en extern accountant gemeente Medemblik

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING	TOP 5 AANDACHTSPUNTEN VOOR 2020	RESULTAAT 2019												
De jaarrekening 2019 is getrouw, de ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie. In onze controleverklaring geven wij een beperking inzake de rechtmatigheid vanwege bevindingen in de naleving van de Europese aanbestedingsregels. De onzekerheden als gevolg van het coronavirus zijn toereikend toegelicht. Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening. De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd. De WNT is nageleefd. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage. De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.	1. Anticiperen op (financiële) gevolgen coronacrisis 2. Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021 (mogelijk uitgesteld) 3. Naleving Europese en interne aanbestedingsregels 4. Versterken van de IT-beheersomgeving 5. Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle	<table><tr><th>(x €1.000)</th><th>2019</th><th>Begroting (na wijziging)</th></tr><tr><td>Saldo van baten en lasten</td><td>-5.566</td><td>-3.741</td></tr><tr><td>Mutatie reserves</td><td>2.853</td><td>3.741</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td>-2.713</td><td>0</td></tr></table> Het resultaat 2019 wijkt ongeveer 2,5% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. Medemblik lijkt in control als het gaat om de resultaat prognoses.	(x €1.000)	2019	Begroting (na wijziging)	Saldo van baten en lasten	-5.566	-3.741	Mutatie reserves	2.853	3.741	Resultaat	-2.713	0
(x €1.000)	2019	Begroting (na wijziging)												
Saldo van baten en lasten	-5.566	-3.741												
Mutatie reserves	2.853	3.741												
Resultaat	-2.713	0												
ONTWIKKELING GREX	BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN	UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN												
Actualisatie van de grondexploitaties leidt tot lagere verwachtingen eindwaarden i.v.m. toerekening overheadkosten. De voorziening voor Overspoor Oost II (€ 1,0 mln.) is vrijgevallen i.v.m. afsluiten van een definitieve overeenkomst. De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 18,2 mln. (27%). De nog te maken kosten bedragen € 11,0 mln. (17%). Het te verwachten resultaat voor de winstgevende projecten bedraagt in totaal € 3 mln. positief, en voor verliesgevende projecten is een voorziening gevormd van € 1,0 mln. (Weeshuis en Bloesemgarde Noord). De risico's ten aanzien van de grondexploitaties lijken hiermee beperkt.	Er zijn resteren geen getrouwheidsfouten, voor het sociaal domein resteren drie onzekerheden. Onrechtmatigheid in de (EU) aanbestedingen is € 1.0 miljoen. Onzekerheid in het sociaal domein € 1.9 miljoen (paragraaf 4.2). Wij kunnen nog niet altijd steunen op de interne beheersing in de processen; onze controle is daarmee hoofdzakelijk gegevensgericht en achteraf uitgevoerd.	RATIO WEERSTANDSVERMOGEN <table><tr><th>Jaar</th><th>Ratio Weerstand Vermogen</th></tr><tr><td>2016</td><td>1,60</td></tr><tr><td>2017</td><td>1,50</td></tr><tr><td>2018</td><td>1,60</td></tr><tr><td>2019</td><td>1,20</td></tr></table>	Jaar	Ratio Weerstand Vermogen	2016	1,60	2017	1,50	2018	1,60	2019	1,20		
Jaar	Ratio Weerstand Vermogen													
2016	1,60													
2017	1,50													
2018	1,60													
2019	1,20													
DASHBOARD	JAARREKENING	FINANCIËLE POSITIE	BEVINDINGEN	BIJLAGEN										

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 De jaarrekening is getrouw
- 2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.3 Coronavirus en de jaarrekening 2019
- 2.4 Top 4 aandachtspunten voor 2020

2.1 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening
2019 is getrouw

Totaal ongecorrigeerde
controleverschillen
nihil

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2019 van de gemeente Medemblik een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid. Ten aanzien van de rechtmatigheid zijn wij voornemens een beperking af te geven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2019 zijn afdoende behandeld, onze controle is in de afrondende fase.

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 53.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein - PGB Jeugdzorg en WMO	-	520	4.2
Sociaal domein - WMO ZIN	-	219	4.2
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN	-	1.188	4.2
Totaal	-	1.927	

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 1.079.000 voor fouten en € 3.237.000 voor onzekerheden.

2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 53.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	-	-	\$
Sociaal domein - PGB Jeugdzorg en WMO	-	520	\$
Sociaal domein - WMO ZIN	-	219	\$
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN	-	1.188	\$
Aanbestedingsrechtmatigheid	1.015	-	\$
Totaal	1.015	1.927	

In onze controle hanteren wij voor de materialiteit een afslag, omdat wij een niet volkomen controle uitvoeren. Dit betekent dat wij onze controle bij Medemblik uitvoeren met een materialiteit van € 693.000. Bij fouten boven deze tolerantiegrens overwegen wij of aanvullende controlewerkzaamheden mogelijk kunnen resulteren in meer zekerheid.

Daarom concluderen wij dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen gezamenlijk materieel zijn voor het beeld van de jaarrekening als geheel en zullen derhalve een beperking aangeven ten aanzien van de rechtmatigheid in onze controleverklaring.

De goedkeuringstolerantie bedraagt € 1.079.000 voor fouten en € 3.237.000 voor onzekerheden. Met een totaal van € 1.015.000 aan rechtmatigheidsfouten wordt deze goedkeuringstolerantie overschreden.

2.3 Coronavirus en de jaarrekening 2019

De onzekerheden als gevolg van het coronavirus zijn toereikend toegelicht

Coronavirus en de jaarrekening 2019

De situatie en ontwikkelingen rond het coronavirus veranderen per dag. De lange termijn impact op de maatschappij en economie zijn hoogst onzeker. Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op gemeente Medemblik. Daarbij gaan wij uit van de aanwijzingen van onze beroepsorganisatie (NBA) en de Commissie BBV die breed in de sector moeten worden toegepast. Hierover hebben wij overleg gevoerd met de organisatie en het college van burgemeester en wethouders.

De uitbraak van het coronavirus wordt gezien als een gebeurtenis na balansdatum, aangezien de uitbraak van dit virus pas in de loop van januari 2020 van wezenlijke omvang werd. Voor de jaarrekening 2019 houdt dit in dat, in lijn met de verslaggevingsrichtlijnen hieromtrent, een toelichting rondom (de impact van) het coronavirus is opgenomen bij de in de toelichting opgenomen gebeurtenissen na balansdatum (pagina 116). Daarnaast is in het jaarverslag een beschrijving opgenomen van de belangrijkste risico's en onzekerheden waaronder een beschrijving van de wijze waarop de bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening behoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed (pagina 52) en is aandacht besteed aan (de impact van) het coronavirus.

Als onderdeel van onze controle werkzaamheden hebben wij de aanvaardbaarheid en toereikendheid van deze toelichtingen beoordeeld.

Coronavirus en onze controleverklaring

Op basis van onze controlestandaarden (706) bestaat de mogelijkheid om de gebruikers van de jaarrekening middels een onverplicht toelichtende paragraaf in onze controleverklaring (ofwel een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden) te wijzen op informatie in de jaarrekening die relevant is voor het begrip van de gebruikers. Wij hebben dat dit jaar gedaan omdat sprake is van een grote ramp die enorme effecten gaat hebben op de financiële positie van de gemeenten. Wij zullen in deze paragraaf benadrukken dat de lezer kennis moet nemen van de mogelijke gevolgen van de coronacrisis voor de gemeente en verwijzen naar de bovengenoemde toelichtingen in de jaarrekening en het jaarverslag.

Zoals hierboven genoemd is het onduidelijk wat voor de langere termijn de gevolgen zijn van het coronavirus. Wij onderhouden graag contact met u in de tussentijd en zijn bereid en bereikbaar om u te ondersteunen waar nodig en mogelijk.

Paragrafen ter benadrukking van aangelegenheden

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2019 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende top 4 van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Anticiperen op de (financiële) gevolgen van de coronavirus

Zoals beschreven in paragraaf 2.3 is het coronavirus een grote calamiteit die enorme effecten kan hebben op de financiële positie van de gemeenten. Daarbij zal het naar onze inschatting komend jaar ook een enorme impact hebben op de primaire taken van de gemeente, de bedrijfsvoering en interne beheersing. De risico's nemen toe en processen veranderen, er zal intensievere controle nodig zijn op de zorg- en gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen, de TOZO-regeling zal verantwoord en gecontroleerd moeten worden, etc. Omdat dit voor elke gemeenten anders zal zijn, maken wij graag vroegtijdig met de gemeente afspraken over de gevolgen voor interne beheersing, VIC en de controle 2020.

2. Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021(mogelijk uitgesteld)

Met ingang van 2021 moet het dagelijks bestuur bij gemeentes zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. Dit heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Een uitdaging, maar naar onze mening ook een kans. Conclusie van onze interim-controle was dat de interne beheersing (nog) niet op het gewenste niveau is en dat de gemeente Medemblik inmiddels een project gestart is ter voorbereiding.

3. Verder borgen proces rondom aanbestedingen

In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels, één van de drie aandachtspunten van de gemeente Medemblik. Ondanks de inmiddels genomen maatregelen constateren wij nog materiële onrechtmatigheden. Wij adviseren om maatregelen (in de processen) verder te borgen en te evalueren teneinde de kans op fouten in de komende jaren te beperken. Voor de ICT-aanbestedingen is sprake van een separate "roadmap" tot het oplossen van de onrechtmatigheden.

4. Versterken van de IT-beheersomgeving

Op het gebied van IT zien wij verbeteringen ten aanzien van de inrichting van de processen die de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking in de applicaties borgen. Hierin heeft de gemeente stappen gezet om processen en instellingen binnen applicaties hieromtrent te verbeteren, maar intern ook beperkingen in de huidige opzet geïdentificeerd (zie ook onze managementletter). Wij adviseren hier komend jaar aandacht aan te besteden.

5. Doorontwikkeling Administratieve Organisatie en Interne Controle

De inrichting van de administratieve organisatie, waaronder de VIC is als aandachtspunt actief opgepakt door de personele bezetting te versterken. Op financieel beleid zijn op een viertal functies nieuwe mensen gestart. Binnen de VIC zien wij een uitbreiding van het aantal betrokken personen en daarmee ook een ontwikkeling in de interne controles. In onze controle heeft de VIC een prominentere rol gehad dan in voorgaand jaar, een positieve ontwikkeling is hierin zichtbaar, maar zal ook de komende jaren nog doorontwikkeld moeten worden.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2019

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.1 Resultaat 2019

Resultaat 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 2,7 miljoen (negatief)

Afwijkingen in het resultaat 2019 binnen ervaringsnorm BDO

Het resultaat van gemeente Medemblik over het jaar 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 2,7 miljoen nadelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

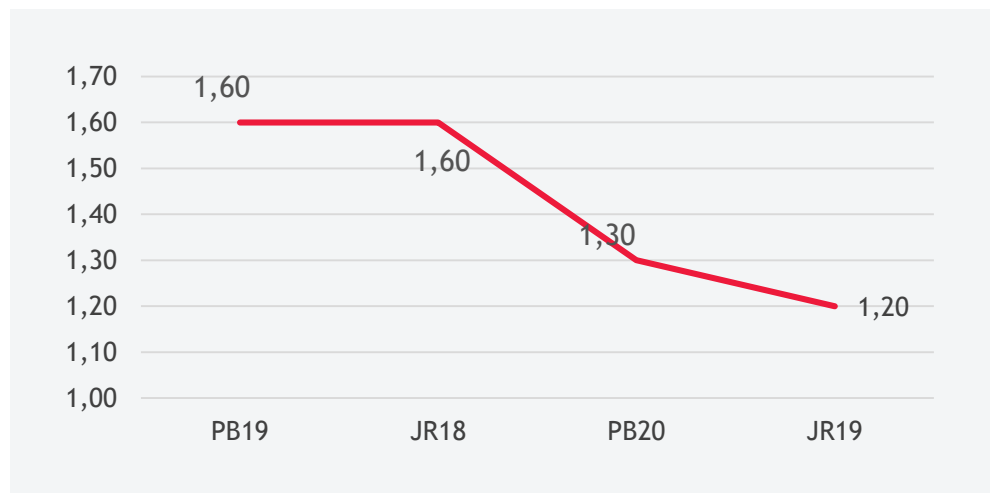
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2019	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN %
Saldo van baten en lasten	-5.566	-3.741	-1.825	-1,7%
Onttrekkingen reserves	4.438	5.912	-1.474	-1,4%
Dotatie aan reserves	-1.585	-2.171	586	0,6%
Resultaat	-2.713	0	-2.713	2,5%

De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen worden veroorzaakt door incidentele inkomsten en uitgaven. De belangrijkste verschillen tussen de gewijzigde begroting en de realisatie zijn toegelicht in de programma's binnen het jaarverslag.

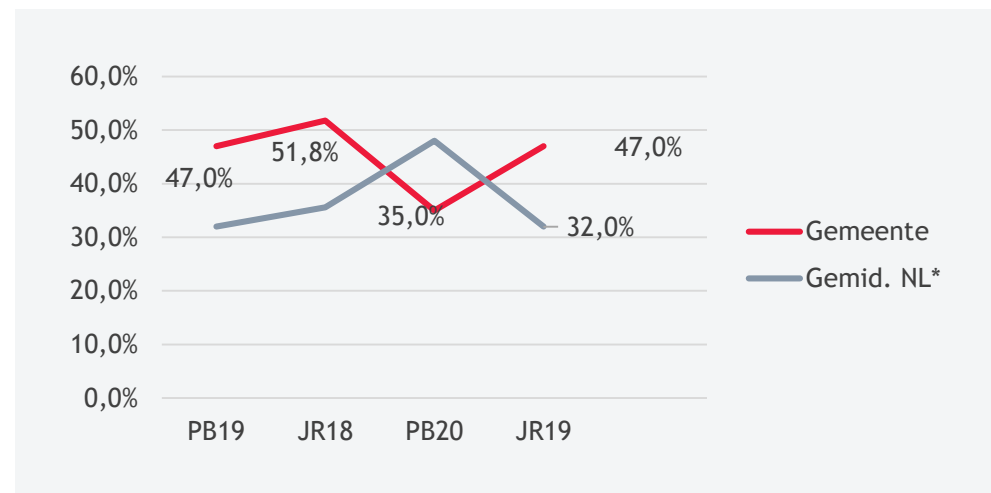
Het resultaat 2019 wijkt ongeveer 2,5% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

3.2 Uw financiële positie vergeleken (1/3)

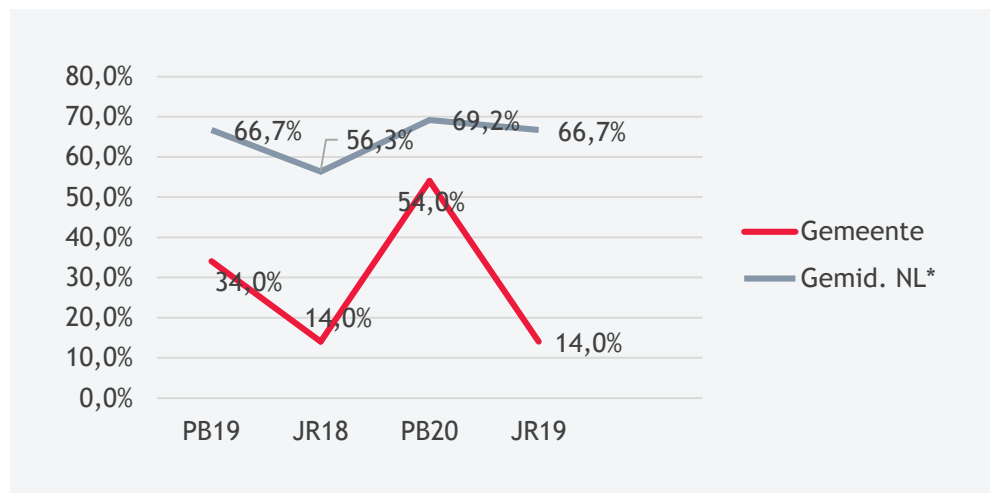
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

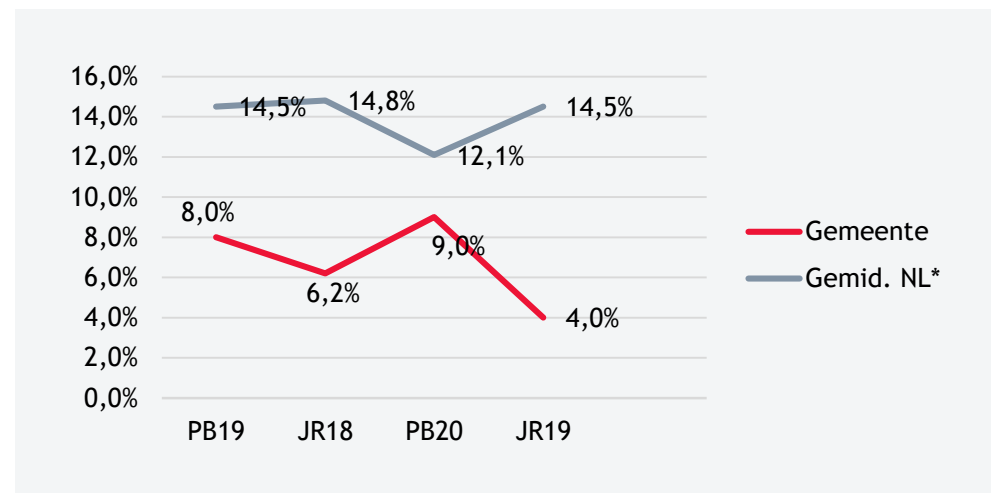
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

* De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2018 voor gemeenten in de categorie > 20.000 en < 50.000. Data gebaseerd op www.findo.nl.

3.2 Uw financiële positie vergeleken (2/3)

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Signaleringswaarden GTK 2020

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2021 gaat gelden. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente.

Weerstandsratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto-schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

3.2 Uw financiële positie vergeleken (3/3)

Uw financiële positie is voldoende

Uw weerstandsvermogen is voldoende

De gemeente kan aan haar langetermijnverplichtingen voldoen (informatie jaarrekening 2019)

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is laag

Weerstandsvermogen gemeente Medemblik is ruim voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 33 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2019 is een bedrag van € 29,3 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Medemblik heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 26,6 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Medemblik is volgens het GTK 2020 voldoende te noemen. De afnemende trend in de ratio weerstandsvermogen wordt voornamelijk veroorzaakt door toename van de geïdentificeerde risico's (toelichting opgenomen op pagina 48-50 van de jaarrekening). Wij merken op dat uitwerking in de lentenota een verdere afname van het weerstandsvermogen weergeeft.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2019 47%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Medemblik in staat is om haar verplichtingen op lange termijn de voldoen (op basis van de informatie in de jaarrekening 2019).

De netto-schuldquote bedraagt 14%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel de solvabiliteit als de netto-schuldquote laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020). Opvallend zijn wel de grote afwijkingen in de afgelopen jaren tussen begroting en jaarrekening.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Medemblik is laag doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten laag is. De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 Aanbestedingsrechtmatigheid
- 4.5 BBV, WNT en SiSa
- 4.6 Begrotingsrechtmatigheid

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2019

Onze aanpak voor 2020 is vooral gegevensgericht

Invoering rechtmatigheidsverantwoording 2021

Notitie commissie BBV en BADO (verwacht)

Invoering naar onze mening een kans

Eerste stappen naar implementatie gestart

Interne beheersing en onze aanpak voor 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven, etc.).

Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021

Met ingang van 2021 moeten Colleges van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor de (interne) beheersing van gemeentelijke organisaties en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Een uitdaging, maar naar onze mening ook een kans voor gemeenten.

Uit de notitie van de commissie BBV blijkt dat er een standaard model van de verklaring komt, rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten, de raad de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%) en bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. De commissie BADO komt naar verwachting ook nog met een nadere uitwerking en toelichting.

BDO ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerend rol van de raad te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om fundamentele vragen als:

- Op welke onderwerpen en met welke diepgang wilt u gemeenteraad kaders stellen en controleren?
- In hoeverre werkt u als college rechtmatig en/of bent u in control?
- In hoeverre is uw bedrijfsvoering, interne controle en IT-beheer op orde en wat is ervoor nodig om daar te komen?
- En misschien wel de moeilijkste vraag van allemaal: Wat zijn uw ambities (zie ook managementletter) en is uw huidige organisatie in staat is om aan die doelen en verwachtingen te voldoen?

Wij hebben begrepen dat het college en het management een project hebben gestart om de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vorm te geven. Zij zien hierin een kans om de bedrijfsvoering tegen het licht te houden en verbeteringen door te voeren. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vraagt van de gehele gemeentelijke organisatie inspanningen.

In onze visie zijn er drie varianten waar u als gemeente naar kunt streven: *(vervolg volgende pagina)*

Drie varianten:

1. Minimale
2. Ambitie
3. ICS

Varianten 1 en 2 meest reëel

Advies: Opstellen Business Case en plan van aanpak

1. De minimale variant van de rechtmatigheidsverantwoording

In deze variant zorgt het college (in afstemming met raad en accountant) voor een interne beheersing specifiek gericht op de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het college tot een gedegen onderbouwd oordeel kan komen over de rechtmatigheid. De aanpak wordt vastgelegd in het interne controleplan en vanwege de relatie met de controle van de getrouwheid afgestemd met de accountant.

2. De ambitie variant

In deze variant gaat de gemeente een stapje verder en gebruikt de rechtmatigheidsverantwoording als impuls om de bedrijfsvoering te verbeteren. Middels een plan van aanpak wordt uitgewerkt wat de ambitie van de gemeente is ten aanzien van de AO/IB (systeemgericht), IT-beheer en VIC. Daarbij wordt de gehele organisatie betrokken, bijvoorbeeld middels het zogenaamde 'Three Lines of Defence'- model, zodat ook de verantwoordelijke managers in de 1^e en 2^e lijn mede verantwoordelijk worden voor het rechtmatigheidsbeheer. Om dit ook in de organisatie vorm te geven zal meer tijd vragen.

3. De in control statement

Deze variant gaat nog weer een stap verder. In dit geval verklaart het college niet alleen getrouw/rechtmatig te hebben gewerkt, maar ook dat het systeem van interne beheersing en risicomanagement toereikend is om de risico's te beheersen, ofwel dat de organisatie 'in control' is. Hiervoor moet een specifiek normenkader worden afgesproken, dat verder kan gaan dan alleen interne procedures (compliance) maar ook kan gaan over de beheersmaatregelen ten aanzien van operationele en strategische doelen. In dit normenkader zouden bijvoorbeeld ook de activiteiten op het gebied van het sociaal domein kunnen worden opgenomen of prestaties ten aanzien van duurzaamheid (afhankelijk van de behoefte van college en raad).

Kijkend naar deze drie varianten zal de eerste variant voor 2020 al de nodige inspanning kosten. De tweede variant is wat ons betreft op langere termijn te adviseren, omdat dit een goede impuls kan zijn voor de bedrijfsvoering. Rechtmatigheid is immers ook de verantwoordelijkheid van de gehele organisatie en niet alleen het probleem van de IC-afdeling of controllers. De derde variant zal naar onze inschatting, zeker op korte termijn, voor veel gemeenten meer tijd vergen.

In alle gevallen zal het jaar 2020 gebruikt moeten worden om een plan van aanpak te schrijven gericht op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Informeren en afstemmen van deze ontwikkeling met raad, college en organisatie
2. Opstellen business case 'rechtmatigheidsverantwoording'
3. Vormen projectteam en opstellen plan van aanpak
4. Uitvoering en implementatie
5. Afgeven rechtmatigheidsverantwoording
6. Evaluatie business case

Wij zijn graag bereid met u van gedachten te wisselen over de verdere uitwerking hiervan.

4.2 Sociaal domein uitgelicht

Sociaal domein 2019
bedragen circa
€ 22,0 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van gemeente Medemblik met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2019 circa € 22,0 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2019	2018
Jeugdzorg ZIN (incl. PGB)	13.124	9.395
WMO ZIN (incl. PGB)	6.738	5.282
Participatiewet	2.169	2.436
Totaal	22.031	17.113

Over de sterke toename van de lasten in het sociaal domein is de raad geïnformeerd middels een informatienota over het tekort in het sociaal domein (DOC-20-245514).

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2/3)

Fout PGB mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen PGB en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2019 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een afkeurend oordeel. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor gemeente Medemblik zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de WMO als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	1,53%	1,45%
WMO	1,41%	1,41%

Geen financiële fouten
PGB

De financiële rechtmatigheidsfout voor PGB voor de gemeente Medemblik is onder de rapporteringstolerantie. Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. Daarnaast bestaat er geen verschil tussen de verantwoording in de jaarrekening en de verantwoording van de SVB. De getrouwheidsfout voor de PGB's is eveneens onder de rapporteringstolerantie.

Onzekerheden PGB
geraamd op € 520.000

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, de controles op betalingen en de controleverklaring van zorginstellingen, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. De processen van PGB Jeugdzorg en WMO lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en WMO niet dezelfde zekerheid wordt verkregen.

Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de gemeente Medemblik hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor PGB geraamd op circa € 520.000, bestaande uit € 126.000 WMO en € 394.000 Jeugdzorg.

Wij hebben een review gedaan en kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2019 van uw gemeente.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (3/3)

Onzekerheid ten aanzien van prestatielevering

Afwijkingen bij productie-verantwoordingen beperkt

Resterende onzekerheid WMO ZIN circa € 219.000

Resterende onzekerheid Jeugdzorg circa €1,2 miljoen

WMO ZIN

De productieomvang van WMO ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2019 circa € 6,3 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van WMO ZIN vindt plaats vanuit de gemeente. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten WMO ZIN vraagt de gemeente per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Bij een aantal zorginstellingen is het niet gelukt om tijdig deze finale afrekening rond te krijgen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Uit de controle blijken geen onjuistheden. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de productieverantwoordingen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op €219.000 van de € 1.097.000.

Jeugdzorg ZIN

Ten aanzien van de jeugdhulp heeft de gemeente Medemblik zorginstellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten inzake jeugdhulp vraagt de gemeente Medemblik bij zorginstellingen om een verklaring conform het landelijke protocol (productieverantwoording en controleverklaring). Uit onze controle blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht.

De opgave van de Jeugdzorg ZIN van de verschillende zorginstellingen is beschikbaar gesteld aan uw gemeente. Hierdoor heeft uw gemeente geruime tijd weinig zicht gehad op de definitieve kosten voor de Jeugdzorg ZIN. Uit de ontvangen verantwoording van verschillende zorginstellingen blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. In de financiële verantwoording Jeugdhulp 2019 is voor een bedrag ad € 2.970.000 aan onzekerheden geconstateerd. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de klachtenprocedure, de uitkomsten van de in 2019 ontvangen controleverklaringen, ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op circa € 1.188.000.

4.3 Ontwikkeling grondexploitaties

Redelijkheid belang-
rijkste schattings-
elementen vastgesteld

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De parameters en ontwikkelingen zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers en gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2019 geactualiseerd. Actualisatie van de grondexploitaties leidt tot lagere verwachtingen eindwaarden i.v.m. toerekening overheadkosten. Tevens hebben wij gecontroleerd of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen. Daarbij merken we op dat de voorziening voor Overspoor Oost II (€ 1,0 mln.) is vrijgefallen i.v.m. afsluiten van een definitieve overeenkomst. Voor de projecten Weeshuis en Bloesemgarde Noord is een voorziening gevormd van € 1,0 mln. in verband met bouwen buiten stedelijk gebied.

	BW 31-12-2018	INKOMSTEN	INVESTERINGEN	MUTATIE VOORZIENING	RESULTAATNEMING	BW 31-12-2019
Kreeklanden	-133	-	29	-	-	-103
Overspoor 1e fase	1.219	-204	49	-	-	1.064
Proper Stok DEK	581	-9	461	-	-	1.033
Weeshuis	1.307	-	115	-	-	1.422
Bloesemgaerde	-91	-	101	-	-25	-15
Noordzijde Bloesemgaerde	548	-2	80	-	-	625
De Linten	738	-419	48	-	-	367
SEW terrein Nibbixwoud	412	-1.646	419	-	170	-646
De Tegel	766	-436	26	601	-957	-
Overig	838	-778	245	1.307	-1.199	413
Resultaat	6.184	-3.494	1.573	1.908	-2.011	4.160

Kerncijfers in de exploitatie zijn:

- ▶ De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 17,7 mln. (27%).
- ▶ De nog te maken kosten bedragen € 11,0 mln. (17%).
- ▶ Het te verwachten resultaat voor de winstgevende projecten bedraagt in totaal € 3 mln. positief, en voor twee projecten is een voorziening gevormd van € 1,0 mln. (Weeshuis en Bloesemgarde Noord).
- ▶ De risico's ten aanzien van de grondexploitaties lijken beperkt op basis van de voortgang van de lasten en opbrengsten en gezien de reeds gevormde voorziening.

4.4 Aanbestedingsrechtmatigheid

SDO-notitie
rechtmatigheid

Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse (beoordeling achteraf van alle crediteuren op juiste naleving aanbestedingsregels).

In de dagelijkse praktijk van gemeenten is een verandering en verzakelijking van de markt zichtbaar, waardoor bijvoorbeeld subsidies steeds vaker het karakter krijgen van inkoop. Denk bijvoorbeeld aan het sociaal domein. Mede door een professionalisering van gemeenten en de inkoopfunctie, ontstaan vaker vragen en bevindingen ten aanzien van de rechtmatige besteding van publieke middelen middels subsidies. In januari 2019 heeft de Sectorcommissie Decentrale Overheden (SDO) de notitie “Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van decentrale overheden” gepubliceerd. Dit is een ‘good practice’ voor de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze good practice is in samenwerking met alle accountantskantoren tot stand gekomen (met behulp van aanbestedingsjuristen) en omvat naast controle technische informatie ook de belangrijkste aandachtsgedebieden als gevolg van de complexe aanbestedingswetgeving. De notitie heeft geleid tot een aanscherping en verdere verduidelijking van de controle van Europese aanbesteding.

In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels, één van de drie aandachtspunten van de gemeente Medemblik. Voor onze gedetailleerde bevindingen, aanbevelingen en stappen die de gemeente inmiddels gezet heeft (startformulieren, inkoopsoftware, inkoopkalender) verwijzen wij naar onze managementletter. Omdat wij niet kunnen steunen op de interne beheersmaatregelen is achteraf een spendanalyse uitgevoerd (toets op naleving EU-aanbestedingsregels achteraf op basis van de crediteurenadministratie). Ondanks de maatregelen constateren wij nog materiële onrechtmatigheden. De gemeente Medemblik verwacht dat de geïmplementeerde maatregelen vanaf 2020 zichtbaar effect zullen hebben, omdat deze maatregelen recent zijn ingevoerd en aanbestedingstrajecten een langere doorlooptijd kennen. Voor de ICT onrechtmatigheden zal dit beperkt effect hebben, hierbij wordt aanbesteding opgepakt volgens een “ICT-roadmap”.

Uit de controle is een onrechtmatigheid geconstateerd van € 1,0 miljoen (2018: € 1,4 miljoen).

Uit een eerste analyse blijkt dat de onrechtmatigheden toezien op verschillende soorten contracten, onder meer contracten ten aanzien van inhuur derden, ICT-contracten en overige diensten.

Financiële
onrechtmatigheid
bedraagt ten minste
€ 1 miljoen

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Medemblik de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte(n)s in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2019 niet meer bedragen dan € 194.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2019 van de gemeente Medemblik niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2019 van de gemeente Medemblik voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2019. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens **Bijlage B**.

4.6 Begrotingsrechtmatigheid (1/2)

Overschrijding
baten/lasten
€ 3 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 106 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 105 miljoen aan werkelijke lasten in 2019. Dit is in totaal een onderschrijding van 1 miljoen (1%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 102 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 99 miljoen aan werkelijke baten in 2019. In totaal gaat het om een lagere realisatie van baten van 3 miljoen (3%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2019 is er per saldo circa € 3 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 3 miljoen negatief bedraagt.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerde en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijding geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten.

4.6 Begrotingsrechtmatigheid (2/2)

Overschrijding
baten/lasten
€ 3,1 miljoen

Zoals blijkt uit de figuur op voorgaande pagina is op twee programma's een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
1. Dienstverlening en organisatie (totaal € 104.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
2. Samen leven en ondersteuning (totaal € 2.967.000)	Past binnen het bestaande beleid welke niet tijdig is gesignaleerd. Dit betreft hogere kosten inzake sociaal domein.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2019 (hoofdstuk 3.1).

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlage

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Medemblik, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 13 november 2019 met kenmerk 'RHB/JvS/DC/1050050/017'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.079.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 53.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 13 november 2019. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van gemeente Medemblik. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hogere waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen theoretisch risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Management override kan plaatsvinden door bijvoorbeeld schattingen te beïnvloeden. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.
- ▶ Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels waardoor gelden onrechtmatig besteed worden.
- ▶ Een niet getrouw beeld in de jaarrekening als gevolg van ongeautoriseerde handelingen in de IT-systemen.
- ▶ Onrechtmatige besteding van gelden aan de Jeugdzorg doordat de prestatielevering niet vastgesteld kan worden.

Strekking van de controle-verklaring

Aangezien de jaarrekening 2019 van gemeente Medemblik aan de daaraan te stellen eisen lijkt te voldoet, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid af te geven. Ten aanzien van de rechtmatigheid zijn wij voornemens een beperking af te geven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2019 zijn afdoende behandeld, onze controle is in de afrondende fase.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Medemblik zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Medemblik als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2019 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2019 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ Het jaarverslag 2019 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- ▶ De jaarrekening 2019 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2019. In 2019 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de concern controller en de portefeuillehouder financiën. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze management letter. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft meerdere tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht, welke zijn toegelicht in onze management letter 2019. Tijdens onze interim-controle hebben wij vastgesteld dat de inrichting en uitvoering van de IT General Controls nog kwetsbaar is. Wij kunnen niet steunen op de beheersing. Wel zien we op de meeste applicaties in 2019 verbeteringen, maar resteren nog steeds belangrijke bevindingen en aanbevelingen;

- ▶ Procedure autorisatiebeheer en controle op juistheid ingerichte autorisaties niet sluitend
- ▶ Administrator- en superuser-accounts toegekend aan eindgebruikers
- ▶ Het geïmplementeerd wachtwoordbeleid voldoet niet altijd aan de minimum vereisten
- ▶ Wijzigingenbeheer updates worden uitgevoerd, maar toetsing wordt niet vastgelegd.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Medemblik heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

STREKKING CONTROLEVERKLARING RECHTMATIGHEID	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2019 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Deze tabel hierna weergegeven.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
C1	Regeling Reductie Energieverbruik			-
D8	Onderwijs Achterstanden Beleid 2019-2022 (OAB)			-
D9	Onderwijs Achterstanden Beleid 2011-2018 (OAB)			-
G2	Gebundelde uitkering			Nul- verantwoording
G2A	Gebundelde uitkering			-
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen			Nul- verantwoording
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen			-
H4	VWS Specifieke uitkering Sport			-

bdo.nl